

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Formularium Episcopale

Barbosa, Agostinho

Coloniae Agrippinae, 1680

Circa Resignationes Etiam Ex causa permutationis coram Episcopis
faciendas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10456

CIRCA RESIGNATIONES ETIAM EX
causa permutationis coram Episcopis
faciendas.

FORMULA LXIX.

*Facultatis recipiendi resignationes;
etiam ex causa permutationis.*

D Rodericus &c. Reverendo N. Decretorum Doctori &c. Salutem in Domino. Cum nonnulli in civitate & diœcesi nostris dignitates, personatus, & officia, seu beneficia frequenter desiderent ex rationabilibus causis de expressis in constit. felicis record. Pii Papæ V. purè & liberè in manibus nostris resignare, seu ad invicem permutare: Nos diversis etiam Ecclesiæ nostræ occupati negotiis, omnibus præmissis intendere non valentes, & personatum hujusmodi, quibus fieret sumptuosum personaliter, vel per suos procuratores nostram adire præsentiam, volentes parcere laboribus & expensis, de tua industria specialiter confidentes, tibi, ut à quibuscunque personis cujuscunque status, gradus, ordinis, vel conditionis existant, nostrarum civitatis & diœcesis prædictarum existidem, & quibuslibet eorum dignitates, personatus, Canonicatus, seu beneficia quæcunque Ecclesiastica continentibus,

etiam si ipsis, vel eorum alteri cura immineat animarum qui hujusmodi beneficia ex causis rationabilibus de expressis in dicta Constitutione, & non aliâs purè & liberè resignare, seu ad invicem permutare desiderant, eorumque beneficia per resignationem, vel ex causa permutationis hujusmodi faciendam recipias, alteramque personarum loco alterius instituendi, seu investiendi ipsa beneficia, sic ut præmittitur, resignata conferendi, ac ipsam permutationem ad debitum effectum deducendi, prævio, si opus fuerit, de vita, moribus, & scientia, eorumque examine, servatisque aliis de jure servandis. Contradictores, & rebelles per censuram Ecclesiasticam componendo & coercendo; recepto tamen prius ab ipsis personis dicta sua beneficia liberè resignare, seu ad invicem permutare desiderantibus corporaliter per eas præstito juramento super eo quod nulla simoniaca pravitas, aut alia illicita pactio inter eos ex hujusmodi permutationibus interveniet, & omnia alia & singula faciendi in præmissis necessaria, & quomodolibet opportuna plenam, & liberam concedimus potestatem.

FOR-

FORMULA LXX.

Resignationis faciende beneficio per proprium Rectorem coram Episcopo cum eius admissione.

D Rodericus &c. Universis &c. Noveritis, quod cum R. Presbyter N. Rector Parochialis Ecclesie Sancti N. loci N. hujus Bracharenfis Diocesis Ecclesiam ipsam quam obtinebat, ex certis rationabilibus causis ad hoc animum suum moventibus, & precipue, quia corpore impeditus non poterat nec potest muneri suo satisfacere & animarum curæ incumbere, resignare intenderet Ecclesiam ipsam, cum omnibus juribus, & pertinentiis suis, in manibus nostris sponte & libere juxta formam Constitutionis felicis record. Pii Papæ V. resignavit, aliunde habens, quo in vita possit commodè sustentari, de quo nobis legitime constitit, & nos sic factam resignationem admittere curavimus, prout tenore presentis publici instrumenti admittimus, recepto per nos primitus ab eodem N. quod in resignatione hujusmodi non intervenit dolus &c. corporali juramento. In quorum

fidem &c. Dat. Bracharæ

Augustæ &c.

ALIA FORMULA.

Resignationis alicujus beneficii in manibus ordinarii facta coram notario.

IN nomine Domini. Amen. Notum sit universis, & singulis hoc præsens publicum instrumentum visuris, lecturis, & audituris quod in loco N. anno à nativitate ejusdem Domini &c. indictione &c. die vero &c. Mensis &c. Pontificatus S. D. N. &c. in mei Notarii publici Apostolici, testiumque infrascriptorum præsentia personaliter constitutus N. &c. ex certis rationabilibus causis ad hoc animum suum moventibus renuntiavit, sponte, & liberè omnibus melioribus modò, via, & forma, quibus de jure potuit, & debuit Parochialem seu beneficium N. cum omnibus juribus & pertinentiis suis in manibus Illustrissimi & R. D. Archiepiscopi N. &c. ad quem dicti beneficii provisio spectat, & dictus D. renuntians in verbo sacerdotis tacto pectore (vel ad sancta Dei Evangelia) juravit, quod in resignatione hujusmodi non intervenit, nec interveniet, nec intervenire speratur fraus, dolus, simoniae labe, aut quævis alia illicita pactio, vel etiam corruptela, (vel & dictus D. renuntians in manibus mei Notarii corporale præstitit juramentum, quod in resignatione &c. (Actum in dicta Civitate N. sub anno, indictione, die, mense, & Pontificatu, qui-

tu, quibus supra, præsentibus ibidem N. N. & N. testibus ad præmissa vocatis, atque rogatis D. resignans suo se hic subscripsit nomine &c.

FORMULA LXXI.

Resignationis faciendæ de beneficio per Procuratorem coram Episcopo cum ejus admissione.

IN nomine Domini &c. R. Presbyter N. Canonicus præbendatus in Collegiata Ecclesia sancti N. hujus Bracharensis diocesis devotionis zelo ductus ingrediendi Religionem S. N. desiderans & affectans juxta formam constitutionis felicis rec. Pii V. eisdem Canonicatum & Præbendam, quos in dicta Ecclesia obtinet, resignare &c. ideo in manibus præfati Domini Archiepiscopi per discretum Virum N. Clericum Procuratorem suum ad hoc ab eo specialiter constitutum, prout de sua procuracionis mandato legitime per publicum instrumentum fidem fecit, ex prædicta causa, spontè, purè, & liberè, ac simpliciter resignavit, idemque Dominus Archiepiscopus resignationem hujusmodi sic, ut præmittitur ut in manibus suis factam admisit, & recepit, præstato per eundem procuratorem, nomine quo supra, procuratorio, quod in hujusmodi resignatione non intervenit fraus, dolus, seu quævis illicita pactio, ad sancta Dei Evangelia corporaliter juramento &c.

Vide sup. alleg. 69. num. 43.

FORMULA LXXII.

Litterarum collationis Parochialis vacantis per resignationem ex causa permutationis pro Canonicatu, & præbenda.

D Rodericus &c. Dilecto nobis in CHRISTO N. Presbytero nostræ Diocesis, salutem in Domino sempiternam; Desideria justa petentium congruo favore prosequenda sunt, in votis eorum, quæ à rationis tramite non discordant, nosque libenter ad ea exhibemus promptum & benignum. Cum itaque hodie tu per te ipsum Canonicatum & præbendam Ecclesiæ S. N. & dilectus nobis in CHRISTO N. Parochialem Ecclesiam S. N. nostræ diocesis, quos obtinebat, per dilectum nostrum N. Procuratorem suum ab eo ad hoc specialiter constitutum, ex causa permutationis de ipsis inter vos fiendæ, & non aliâs, spontè, & liberè resignaveritis in manibus nostris; Nosque Resignationem ex causa prædicta admissis votis tuis, in hac parte favorabiliter annuentes, Parochialem Ecclesiam prædictam per hujusmodi resignationem vacantem, tibi que per RR. Patres examinatores in synodo diocæsana deputatos, examinatus & idoneus repertus fuisti, cum omnibus juribus & pertinentiis suis, auctoritate nostra ordinariâ conferimus, assignamus & providemus etiam de eadem. Teque coram nobis personaliter

naliter constitutum, in corporalem possessionem, seu quasi, Parochialis Ecclesie & pertinentium prædictorum per annuli nostri traditionem inducimus, & investimus de eadem, præstito per te, & per nos recepto ad sancta Dei Evangelia corporali juramento, quod nobis & successoribus nostris Archiepiscopi Bracharenf. fidelis, & obediens eris, sanctæ Matris Ecclesie, nostrisque & successorum nostrorum parebis mandatis, dictæque Ecclesie, in spiritualibus, & temporalibus, ac divinis benè, & laudabiliter deservies & deserviri facies, oneraque ipsius Ecclesie debita supportabis, & jura nostra persolves, terras, domos, vineas & alias possessiones atque jura Parochialis Ecclesie manutenebis, & defendes pro posse, nihilque quod ad dictam Ecclesiam pertineat, alienabis vendes, seu distrahes, sed alienata, distracta, & vendita ad jus, & proprietatem dictæ Parochialis Ecclesie reduces pro posse, & reduci procurabis. Quocirca &c. ut in form. 62.

FORMULA LXXIII.

Litterarum collationis Canonicatus & præbenda resignatorum ex causa permutationis pro aliis Canonicatu, & præbenda de licentia Episcopi, in cujus diocesi sunt.

D Rodericus &c. Dilecto nobis in CHRISTO N. Canonico N. salutem in Domino sempiternam. De-

fideria justa petentium congruo favore prosequimur, & in votis eorum quæ à rationis tramite non discordant, libenter exhibemus nos promptum & benignum. Cum itaque hodie tu per dilectum nostrum N. clericum nostræ Diocesis Canonicatum & præbendam, quos in nostra Ecclesia Cathedrali N. obtinebas, & dilectus noster N. Canonicatum & præbendam, quos in Ecclesia similiter Cathedrali N. obtinebat, per etiam dilectos nostros N. & N. procuratores vestros, à vobis specialiter constitutos, in manibus nostris ex causis permutationis de ipsis inter vos faciendæ, & non alias, spontè, & liberè resignaveritis, Nos resignationem hujusmodi ex causâ prædictâ, auctoritate nostra ordinaria quoad partem, & ex speciali commissione per Reverendissimum in Christo Patrem D. N. Dei & Apost. Sedis gratia Episcopum N. quoad aliam super hoc nobis in modum qui sequitur factam. N. Dei & Apostolice Sedis gratia Episcopus N. R. in Christo Patri Domino N. Episcopo N. salutem &c. recepimus & admittimus. Nosque vigore commissionis hujusmodi votis vestris in hac parte favorabiliter annuentes, prædictos Canonicatum & Præbendam Ecclesie Cathedralis N. tenore præsentium tibi contulerimus & assignamus ac providemus, etiam de eisdem, teque licet absentem, in personam dicti procuratoris tui coram nobis propter hoc personaliter constituti, in corporalem possessionem, seu quasi Canonicatus & præbendæ, juriusque & pertinen-

inentium prædictorum, per annuli nostri traditionem inducimus, & investimus de eisdem, prærito per te, vel procuratorem tuum prædictum pro te, in manibus nostris ad sancta Dei Evangelia corporali juramento, quod eidem D. Episcopo N. & exinde successoribus suis Episcopis fidelis & obediens eris, ac sanctæ Matris Ecclesiæ ejusdem Domini N. Episcopi, & successorum suorum parebis mandatis, jura, libertates Ecclesiæ N. nec non Canoniatum & præbendam prædictos, adversus omnes manutenebis, & defendes, eidemque Ecclesiæ ratione Canoniatu & præbendæ deservies & deserviri facies laudabiliter, in divinis, ac nihil quod pertinet ad eosdem Canoniatum & præbendam alienabis, nec distrahes, sed alienata, & distracta ad jus & proprietatem dictorum Canoniatu, & præbendæ reduces, pro posse, & reduci procurabis. Quocirca vobis R. Decano, & Capitulo Ecclesiæ N. prædictæ, vice & nomine præfati D. Episcopi, præsentium tenore damus in mandatis, quatenus eundem N. vel procuratorem suum ejus nomine, in & ad corporalem & actualem possessionem Canoniatu & præbendæ, juriisque & pertinentiis prædictorum recipiatis, amoto ab eis quolibet detentore illicito ac eundem N. vel procuratorem suum prædictum ad eosdem Canoniatum, & præbendam in præfata Ecclesia N. in Canonicum recipiatis & in fratrem, stallumque sibi in choro, & locum in Capitulo ipsius Ecclesiæ cum Canonici juris

plenitudine assignetis, sibi que de ipsorum Canoniatu & præbendæ fructibus, redditibus, proventibus, juribus & obventionibus universis integre respondeatis, & ab aliis plenarie & integre responderi faciatis. In quorum fidem &c. Dat. &c.

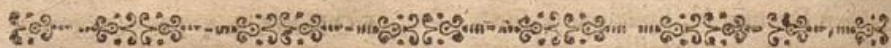
FORMULA LXXIV.

Litterarum collationis beneficii simplicis vacantis per liberam resignationem de eo factam in manibus Episcopi.

D Rodericus &c. Dilecto nobis in CHRISTO N. Clerico Bracharenli in jure Canonico Licentiato, salutem in Domino sempiternam. Litterarum scientia, vitæ ac morum honestas, aliaque probitatis ac virtutum merita, quibus fide digno commendaris testimonio, nos inducunt, ut tibi ad gratias reddamur liberales. Cum itaque beneficium simplex &c. quod nuper N. illius ultimus & immediatus possessor obtinebat, per simplicem resignationem dicti N. ad præscriptum Constitutionis felicis record. Pii Papæ V. in manibus nostris spontè & liberè factam, & per nos auctoritate nostra ordinaria admissam liberè vacare noscatur. Nos meritorum tuorum intuitu, tibi, qui ad hoc examinatus, & idoneus repertus fuisti, præfatum beneficium conferimus, & assignamus, ac providemus de eodem, teque coram nobis personaliter consti-

constitutum incorporalem possessionem, seu quasi dicti beneficii, iuriumque & pertinentium per annuli nostri in manibus tuis traditionem inducimus & investimus de eodem recepto à te primitus &c. Quocirca &c. *ut in form. mutatis mutandis.* In quorum omnium & singulorum fidem & te-

stimonium præsentis litteras collationem, & provisionem nostram in se continentes fieri, & per Secretarium nostrum infrascriptum subscribi, & publicari fecimus, nostrique sigilli iussimus appensione communiri. Dat. Bracharæ Augustæ &c. die... Ann...

CIRCA UNIONES.

QUAMVIS singulis Ecclesiis singulos Rectores præficiendos esse veteres sanctiones jubeant, quandoque tamen postulat plebis utilitas, ut quæ antea plures, ac diversa erant, nunc in unum veluti corpus redigantur, ac simul conjuncta pro una Ecclesia habeantur; quandoque etiam, ut quæ conjuncta, connexæque unionis vinculo habebantur, nunc dirimantur, singulaque seorsim tanquam recens erecta constituantur & gubernentur. Quæ omnia cum ab una tantum ratione publica utilitatis adjuvanda proficiantur, non possunt inter se repugnantia, sed maximè ad eundem finem consentientia, & coeuntia censei.

Quamobrem Concil. Trid. sess. 21. de reform. c. 5. constituit, ut possint Episcopi, etiam tanquam Sedis Apostolicæ delegati, juxta formam juris, sine tamen præjudicio obtinentium facere uniones perpetuas quarumcunque Ecclesiarum Parochialium, & baptismalium, & aliorum beneficiorum curatorum, vel non curatorum eum curatis, propter earum paupertatem; etiam si dicta Ecclesia vel beneficium essent generaliter vel specialiter reservata, aut qualitercunque affecta. Quæ uniones etiam non possint revocari, nec quoquo modo infringi vigore cuiuscunque provisionis, etiam ex causa resignationis, aut derogationis aut suspensionis. Quod quidem Concilij Trident. decretum declaratur per aliud sess. 24. de refor. c. 13. statuens, Parochiales Ecclesias uniendas non esse monasteriis quibuscunque, aut Abbatibus, seu dignitatibus, sive præbendis Ecclesia Cathedralis, aut Collegiata, sive aliis beneficiis simplicibus, aut hospitalibus, Militariisve. Quare ad prescriptum decretorum Concilij Trid. prædictorum, poterit Episcopus facere uniones in hunc, qui sequitur, modum.